

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók a dohányboltokban.

A szini szezon végén.

Közel félszázadei munka után tegnap bezárultak végre a színház kapui. Az a hely, a mely — bárhogy vesszük is a dolgot, mégis csak úgy van — a kor eszmemenetének bizonyos mértékben fokmérője. Volt hazafias valamikor, a nemzeti eszme előtörtetésének korszakában, s visszatérőzi a jelenben azt a forrongó, kapkodó, sokszor éretlen, még többször életunt, ledér, nemeset ismerni nem tudó világot, amely irodalmunkat, illetőleg a világirodalmat az utóbbi évtizedek folyamán teljesen magával sodorta. Franciaország hódít, mint mindig. Valamikor véres kardjával, ma az elványadt idegek álmovilágába befészkelte züllő ideológiájával.

Nem akarunk kukliprédikációkat tartani az irodalom sülyedéséről. Annál inkább se tesszük ezt, mert épen lapunk legutóbbi számában közöltünk egy nagyon figyelemreméltó részletet a finomlelkű Lauschmann Gyula dr. gondolataiból. Talán illetékesebben s mindenkit meggyőzőbben senki sem fejtegethetné ezeket az eszméket, mint megyénk nagyteknélyű főorvosa. Az ő szavaihoz nem akarunk semmit hozzátenni, sem azokból bármit is elvenni. Hiszen teljesen egyetértünk velük.

Inkább csak a speciális fehérvári viszonyainkra vetünk egy tekintetet.

Előre is kijelentjük, hogy nem a mult század elejéről, vagy közepéről vett követelményekkel állunk a direktor elé. Ha mást nem említünk, elég felhoznunk azt, hogy a régi színművek ma már nem hatnak, se Vörösmarttyéi, se Schilleréi, sőt Schakespearéi sem. Legalább a vidéki színpadok művészei, helyzetei és közönsége szerint semmiesetre sem. Ma nem bírjuk már megérteni sem azok eszmemenetét, még kevésbé technikai tökéletlenségeit. A modern kornak, a modern embernek és asszonyoknak modern színmű kell, a mely úgy tud gondolkodni, beszélni, cselekedni, mint a mai kor embere.

Leszámoltunk azzal a követelménnyel, hogy a mai színházat erkölcsnemesítő intézetnek nézzük. Nem! nincsenek túlzott vágyaink. Annyit azonban elvárunk, hogy ebben a tekintetben, ha nem épít, legalább ne romboljon.

Nyugodtan mondhatjuk, hogy Szalkai Lajos direktor ideai szintársulata a jóízű

és művészi szempontok követelményei alapján magasan felülmuta a mult éveknél jóformán valamennyi társulatát. Ezzel a dicsérrel tartozunk neki. Ő maga jelentette ki egy alkalommal nekünk, hogy elve a ledér darabok eltüntetése s minden erejével azon van, hogy a mi színházunk, az ő társulata ne legyen forrása a megbotránkozásoknak Szinte szigetnek látjuk őt a színirodalom piszkos hullámaradátában. Végignéztünk egész sereg ujnál újabb darabot. Lehetek közöttük gyengébbek, voltak is, a melyek nem állottak a művészi követelmények magaslatán, de rosszirányu, erkölcsstelen célzatu, alig egykettő s az se egészen általában és önmagáért, hanem inkább csak részleteiben.

Kinek köszönhetjük ezt a szerencsét, hogy a város által fentartott, szubvencionált színház végre kiállhatja ebben a tekintetben is a kritikát.

Kezdjük felülről. Első sorban a hatóság fejenél. Városunk polgármestere maga állott a becsületes irány védelmezőinek élére. Elveket és kötelességeket állított fel. Vele haladt természetesen a színügyi bizottság s egy-két nagyon jóakaratu ember, a kikben van még idealizmus s a kik a színházat nem idősebb térflak mulatóhelyének tekintik, hanem egy város szellemi emeltyűjének. Ott állott természetesen a sajtó is, ott állottunk mi is, a kik számolva a helyzettel, a különös körülményekkel, becsületes jóakarattal, nem tulozva, nem okvetetlenkedve, a hibákat nem kiélezve igyekeztünk az igazi jónak és igazi szépségnek szolgálatában működni.

A második fórum: a színészek.

Nézzük a főalakokat: Kovács, Verő a komoly művészet, Kormos, Bátor, vagy akit előbb kellett volna említenünk: Szalkai, a vidám múzsa szolgálatában. Köztük Déri. Fábán mindketűt szolgálva. Emeljük le előttük kalapunkat. Tenetség, becsületes jóakaratu, a színészeknél annyira ritka ideális felfogás tekintetében valóban csak jót mondhatunk róluk. Tudjuk, hogy magasabb polcon is bátran megállhatnak helyüket, nálunk, tenetségük és ambíciójuk legjavát értékesítették. Bármit kértünk tőlük a szépségnek és jónak nevében, a lehetőség szerint mindig teljesítve volt.

Végül a harmadik tényezőhöz, a publikumhoz értünk. Itt már megakadtunk. Ismerjük őket a mindennapi látásból. Kétharmad részben, vagy legalább fele-

részben a kereskedő világból kerültek ki. Vajjon remélhetjük és követelhetjük-e tőlük, hogy neveltetésüktől, helyzetüktől, tradícióiktól, mindennapi életfelfogásuktól eltérőleg a mi eszmevilágunk szolgálatában álljanak. A keresztyén intelligencia, a régi Fehérvár, a melynek tradícióival, idealizmusával vezetnie kellene, nagyrésztben csökönnyösen távolítottta magát a színházától. A kritika, a lesajnálás mezején ott vannak, de nem az anyagi és erkölcsi támogatásban. Így aztán ne csodáljuk, ha nélkülük róluk vagy mondjuk: nélkülük, róluk intézkednek.

Szárnyaira két a vándorcsoport. Viszi tovább jókedvét, vidám és szomorú hangulatait. Meglobogtatjuk, a fehér kendőt utánuk és kívánjuk, hogy a fehérnek, a szépségnek, a tisztának, a magyar lélek gyönygyeinek csináljanak propagandát ezentúl is.

UJDONSÁGOK.

— **Nagyhét.** Tegnap délután kezdődtek a nagyheti szertartások. A székesegyházban a papság az u. n. sötét szolozsmát énekelte, amelynek egyik részét tesszik Jeremiás próféta siralmi. Ezek megismétlődnek csütörtökön és pénteken is.

Nagycsütörtök délelőttjén Prohászka Ottokár megyéspüspök végezte a szertartásokat, melyeken mindvégig nagy közönség vett részt. Szent mise közben megszentelte az olajokat, melyekből aztán az egyházmegye minden plebániájába vittek. A szent mise alatt az egész papság a sz. áldozáshoz járult, mert e napon áldoztak az apostolok is az Ur kezéből. A Jélekemei szertartásokat a lábmosság fejezte be.

Nagy-pénteken d. e. 9 órakor lesz az u. n. csonka-mise, mely alatt a passió, Urunk szenvedésének történetét éneklük sz. János evangélista írása szerint. A szertartást azért nevezik csonka misének, mert benne tulajdonképpen nincs átváltoztatás, hanem a nagycsütörtökön átváltoztatott sz. ostya lesz felmutatva s ezt veszi magához a pontifikáló püspök. Azért nincs e napon sz. mise, vagyis keresztáldozat vérontás nélküli megújítása, hogy a hívó lélek egész figyelmét az e napon véghement véres keresztáldozatra fordítsa. A szertartás lényeges részét képezi a kereszt leplezése és tisztelete is. Majd a Legszen-tebbet elhelyezik a sz. sirban, ahol a hívek

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOS

VASZON, ASZTALNEMŰ ÉS ÁGYNEMŰEK ÁRUHÁZA, SZÉKESFEHÉRVÁR,
— BARÁTOK ÉPÜLETE, AZELÓTT ÖZV. HANEL ANTALNÉ-FÉLE ÜZLETHELYISÉG. —

Mai lapunk 4 oldal.

00000193

két napon át egész a föltámadásig látogatják s hálás szívvel elmélkednek Urünk és Mestertünk értünk vállalt szenvedéseiről és haláláról. A sz. beszédet Krasztina Lajos s. lelkész mondja.

Nagyszombaton reggel 7 órakor tűszentelés és keresztutszentelés lesz. Dél előtt 9 órakor a megyéspüspök ünnepélyes sz. misét mond, melynek *Gloria*-jakor a harangok megszólalnak. D. u. 4 órakor a Felsővároson s a sz. Ferencrendieknel, 5 órakor a szemináriumban s az aggintézeti kápolnában, 6 órakor a székesegyházban, 7 órakor pedig a ciszterciták templomában lesz a feltámadás.

— **Esküvő.** Cziráki és dénesfalvi gróf Cziráky Antal, cs. és kir. kamarás, valóságos belső titkos tanácsos és neje buzini *Keglevich* Rózsa grófnő, csillagkeresztes és palotahölgy tisztelettel tudatják, hogy gróf Cziráky Antal és néhai neje galanthal Esterházy Alice grófnő, csillagkeresztes hölgy leánya : cziráki és dénesfalvi Cziráky Marie grófnő házasságra lép galanthal gróf Esterházy Pál cs. és kir. kamarással, galanthal gróf Esterházy Imre és neje Rossi Alexandrine grófnő fiával. Az esküvő Budapesten az egyetemi templomban folyó évi április hó 14-én d. e. 11 $\frac{1}{2}$ órakor fog megtartatni.

— **Az oltáregyleti tagok figyelmébe.** A székesfehérvári Oltáregylet a székesegyházban tartandó feltámadási körmeneten testületileg vesz részt. Felkérnek tehát a mélyen tisztelt tagok, hogy egő lámpával és jelvényvel minél számosabban megjelenjenek. Gyülekezés a templomban.

— **A honvédség köréből.** Kolák János honvédörnagy Székesfehérvárról az északi 28-ik honvédelgyalozegrezhez Zomborba helyeztetett át.

— **Kinevezések.** Zweimüller József aranyosmaróti pénzügyőri biztos Székesfehérvárra pénzügyőri főbiztossá nevezetett ki.

Juhász János szigorló orvost a helybeli Szent György-kórházhoz alorvossá nevezte ki a főispán.

Az állásáról lemondott Magyar Pál városi számfeljő helyébe Vaimár Béla számvéviségi díjnokot nevezte ki a főispán.

Bruza Ambrus városi számgyakornokot az ipolysági pénzügyigazgatósághoz állami végrehajtóvá nevezte ki a pénzügyminiszter.

— **Kitüntetés.** Schoderbeck Márton ny. adonyi kántortanító hosszú, érdemes munkásságának elismerésül Zichy Aladár gróf előterjesztése arany érdemkereszttel tüntette ki a király. A kath. tanügy régi közbecsült munkásának kitüntetése ismerőseinek körében nagy örömet keltett.

— **Jelölés.** A városi adminisztráció legtekintélyesebb szerve tudvalevőleg a közigazgatási bizottság. Almássy Ferenc biz. tag elhalálása folytán egy tagsági hely betöltése az áprilisi közgyűlésre vár. Amint halljuk, kétféle hangulat van. Az egyik azt a jogos kérelmet állítja előtérbe, hogy az iparosoknak eddig nem volt a közigazgatási bizottságban közülrük való szavazólójuk. Ezek *Kovács* Ferenc biz. tagot óhajtják jelöltül, aki nemcsak az iparosok közt emelkedik ki tekintélyével, de mint higgadt, komolyan gondolkozó, amellet minden jóéret cselekvésre kész polgártársunk. A földmives bizottsági tagok közül *Knillhoffer* Károlynak vannak erős kilátásai, a kit egy hosszú élet tisztán leszűrt élettapasztalattal, körültekintő, okos állásfoglalása ajánl. Mások ifj. *Lis* Ferencben tekintik jelöltjüket, aki egy-két esztendő alatt teljesen meghódította a közgyűlést. Bármilyhez szóljon is hozzá, a közgyűlés mindig figyelemmel halgatta szép folyékony előadást s fiatalsága mellett is ritka erős, érvekben gazdag életfilozófiáját, Mi — őszintén

szólva — leghelyesebbnek tartanók, ha úgy a földmivesek, mint az iparosok közül volna egy-egy tagja a közíg. bizottságnak. Hiába! minden osztály maga ismeri legjobban, hogy miye fáj és mire van szüksége.

— **Felhívás.** Felkérjük azokat, a kik Székesfehérvárról a ciszt. főgyannasium 8 dik osztályát az 1889 évben végezték, hogy f. évi május hó 1-én este 8 órakor Székesfehérvárról a „Magyar Király” szálloda külön helyiségében, elvadásunk huszadik évfordulója alkalmából tartandó baráti összejövetelre megjelenjen sziveskedjenek. Értesítést kérünk alulírottak bármelyikéhez. Dornis István, dr. Krausz Zsigmond, dr. Schlammadinger Jenő, Wertheim Pál.

— **A balatonparti vasút.** A sokszor megemlegetett balatonparti vasút építése már közel áll a teljes befejezéshez. Május hó folyamán már át fog adni a közforgalomnak. Az építést nem magyar munkások végezték, hanem olaszok, hogy az ő dicsőségük legyen a vasut felépítése. A dicsőséget átengedjük nekik, de itt érdekesnek tartjuk felemlíteni, hogy a Kossuth miniszterium nyugodt lelkiismerettel kinullázta a magyar munkásokat a kenyérkeresésből — az olaszok kedvéért. Mennyi millió a külföldre vándorolt ennek a vasutnak megépítése által. És ezek a jó urak sugják a mi fülünkbe, hogy pártoljuk a magyar ipart!

A vasut különben az ország egyik legforgalmasabb vasutvonala lesz; Dunántul nevezetesen, Balaton partján fogja ellátni a híhető nagy személyi és teherforgalmat. A vasutvonallal megnyitása természetesen növeli a mi megyénk vasutforgalmát is. Budapesttel a Balaton partja a mi megyénken keresztül érintkezik az adonyszabolcsi állomáson át. Tehát a Budapest-Adonyszabolcs, továbbá az Adonyszabolcs—börgöndi ut forgalma tetemesen emelkedik. Nem sok hasznunk lesz belőle! A bejárást tegnapelőtt és tegnap eszközte Pulszky Garibaldi az állanvasutak főfelügyelője.

— **Névmagyarosítás.** *Schannmann* Emil székesfehérvári születésű pécsi adóútsz. befűgyminiszteri engedéllyel nevét „Cskokonai”-ra magyarosította.

— **Egy alapítvány sorsa.** Fejérmegye közönsége évekkal ezelőtt közadakozás ulján nagyobb pénzalapot teremtett, hogy annak kamataiból Cirkvenica fürdőhelyen László gyermekotthont létesítsen. Itt meghatározott számban helyezték volna el a beteg gyermekeket, akik Cirkvenicában kerestek volna gyógyulást. Érdekesnek tartjuk felemlíteni, hogy ezt a gyermekotthont, amely mindenesetre szép humanus célt szolgál, nem veszik igénybe a vármegye lakosai. Meglepőve halljuk, hogy vármegyénk lakosai közül nem jelentkeznek felvételeire az othonba. Így történt, hogy az időközben felgyülemlett kamatokat egy másik, nem is megyei jótékony intézményhez utaltatta át a vármegye. Mindenesetre okosabban lehetne felhasználni, rendeltetési céljához juttatni a vármegye közönségének áldozatkészségét.

— **Utóállítások.** Az 1909 és 1910 évben megtartandó utóállítások idejét a következőképen állapították meg: 1909 május 21-én, június 5 és 21-én, július 5 és 20-án, augusztus 5-én, szept. 20-án, október 5-én, november 5-én, december 6-án, továbbá 1908 január 5-én és február 5-én. Az utóállítások helyisége mindenkor a tüzoltó-örtanya lesz.

— **Az elemi iskolák tandíja.** A közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amely intézkedik arról, hogy az állami elemi iskolákban ez évi szeptember elsejétől fogva nem kell tandíjat fizetni. (Ekkor lép ugyanis életbe az ingyentatásról szóló törvény.) Az 50 filléres beíratási díjat azonban mégis meghagyták. Akik szegénységüket igazolják, azoknak elegendik a beíratási díjat is. A miniszteri rendelet arról is intézkedik, hogy a beíratási díjából befolyó összeget hova fordítsák. — Tanítói könyvtárakat fognak belőle létesíteni. A rendelet részletesen megállapítja, hogyan kell ezeket a könyvtárakat szervezni.

— **Köszönetnyilvánítás.** Fogadják mindazon számos jóakaró barátaim és ismerőseim, akik édes jó Anyám elhunytá alkalmából szíves részvételüket bármely alakban kifejezésre juttatva nagy fájdalommat enyhíteni iparkodtak, ezen uton legmélyebben érzett hálás köszönetemet. *Schwarzbach* Flóra.

— **Adományok.** Dr. Schwarzbach Mórné szül. Eltér Gizella elhalálása alkalmából koszorúmegváltás címén a következők adoztak a jót, nőegylet pénztára javára: Bernstein Sámuel és neje, Káldor Dávid és neje, Fodorné Gaál Franciska 10—10 k., mely kegyes adományokért ez uton mond köszönetet az egyesület nevében Reé Istvánné, pénztáros.

— **Lövőgyakorlatok.** A székesfehérvári 17-ik honvéd gyalogezred ápr. 27-én Zámoly község határában élestölténnyel harcászati lövőgyakorlatokat tart. A katonai parancsnokság óvatosságra intü a járókelőket.

— **A mentők munkája.** A Székesfehérvári Önkéntes Tüzoltó-Egylet Mentő-Csapata az 1909 évi március havában első segítséget nyújtott 88 esetben, ezen kívül igénybevételét 15 esetben. Mozgóórság volt 41 esetben. A március havi összműködés 147 eset. Az 1909. évben 631 esetben; főnnállása (1898) óta 7645 esetben működött az egyesület közre.

— **Munkaközvetítés.** A keresztény szociális egyesületben 20 kömüves munkás és 10 ács munkás munkát keres. Megkeresések a Munkásegyletbe küldendő Székesfehérvárra.

— **A székesfehérvári tudóhájakokat gondozó intézet** jelentése március hórl. 2895 $\frac{1}{2}$ l. tejet, 79 $\frac{1}{2}$ kg. vaját, 182 kg. lisztet, 24 kg. rizst, 16 kg. zsírt, 220 $\frac{1}{2}$ kg. burgonyát, 735 kg. és fél méter fát, 175 kg. szent, 28 drb. tojást, 302 $\frac{1}{2}$ kg. kenyert, 30 $\frac{1}{2}$ kg. húst, 3 $\frac{1}{2}$ kg. borsót és 11 $\frac{1}{2}$ l. babot összesen 995 kor. 44 fill. értékben; kiszolgáltatót továbbá 9 köpöcsészét, 4 zsebben hordható köpövevet, 1 ágat 10 kor., fuvarsegélyezésre 3 kor. 60 fill., kisegítőre 15 kort, lakbérpótlékra 3 kort., A március havi segélyezés összegeként 1027 kor. 04 fill. utalt ki az intézet.

Elegáns Princesz és Sport gyermek kocsi és gyermek ágyak nagyválasztékban állandóan raktáron Márkus Simon Fia cégnél Lokai-utca 16.

— **Betörés.** A múlt éjszaka betörők jártak Márton János mohai községi bíró lakásán, aki egyuttal a mohai kölcsongyelet pénztárosa is. A betörők, minthogy másnap történtek volna a kölcsongyeleti kiutalások, jó helyen tapogattak. Alkulccsal jutottak be a lakásba, ahol a Wertheim-szekerény áll. Minthogy azonban a szekrényt felnyitani nem tudták, a padlásra mentek, hol mindent összeforgattak. A rendörség keresi a betörőket.

Kubik János kesztyű, sérvkötő és orvosiközszer raktára a mai naptól kezdve a **Barátok épületében** van. A püspökséggel szemben.

Szoptató anyák

tajlúk hatását csak növelik és gazdagítják a SCOTT-féle Emulsio használat által.

Kimerültség megszűnik,

Az Emulsio valóban a legjobb mód a SCOTT-féle májzsír-vaj-egyet — a halzsír — készítésére való.

s a csecsemő rózsásabbá, vidámbább és pajzánabbá válik, mint valaha volt.

Az anyaságnak bármily válságos percében, a

SCOTT-féle Emulsio

erőt kölcsönöz, bátorít s emellet kellemes ízű és könnyen emészthető.

Egy eredeti üveg ára 2 k. 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható.

SZÍNHÁZ.

Hazatérőben. Kurczi István seregélyesi lakosról szól a nota. A dolog úgy történt, hogy Kurczi uram meglátogatta a dunaföldvári vásárt, hogy lovakat vásároljon. A vásár sikerült, de hogy maradhatott volna el a magyar tősgyökeres szokása, az áldomás ívás. Kurczi uramnak azonban megártott a murci. Iltas fővel hajította haza felé a lovakat, de utközben elnyomta az átom, lepottyant a kocsirol s elaludt az uton. Így történt, hogy a lovak magukra hagyva elváltak a székrőza valamelyik irányában. Kurczi uram természetesen nagyot nézett a dolog fordulóján ébrenlétében.

Szerencsétlen játék. Itt a tavasz, a gyerekek öröme. Ez az öröm persze nem egyszer szomorúsággá válik. A gondatlan gyermekjáték sok szerencsétlenségnek válhatik forrásává. Lévai József Gyümölcs u. 3 sz. alatt lakó asztalos mester István nevű fia és tanuló, Pál József gyerekes könyvelősből hajba kaptak kedden délután. A játék közben Pál Jóska egy darab krétával akarta megdöbni gazdáját fiát, aki a dobás elhárítására felkapta a kezében levő nagy kést. A kés Pál József hónalját érte, de oly erővel csapódott hozzá, hogy az összes ereket átmetsette. A súlyosan megsebesült fiu összeesett s a nagy vérvesztéstől eszméletét veszítette. A szerencsétlen fiu sebeit az értesített mentők köztétek be s gondoskodtak kórházba szállításáról. A vérvesztés oly nagymérvű, és a sebesülés oly súlyos, hogy a szerencsétlen fiu életbenmaradásában nem bíznak az orvosok.

Első Magyar Általános Biztosító Társaság. A hazai biztosítástyű örvendetes fellendülését mutatja az a bánulatos eredmény, mely nevezett társaság 1908. évi, mai lapszámunkban közölt mérlegéből tűnik elénk.

A társaság e hó 3-iki évi rendes közgyűlése elé terjesztett 1908-ik évi mérleg az összes üzletágakra vonatkozólag 4,215,871.25 K tiszta nyereséget mutat ki. A társaság a tiszta nyereség nagy részét biztosítéki alapjainak és tartalékainak gyarapítására fordítja, mert minden egész részvényre 500 korona osztalékot, összesen 1,500,000 koronát fizet ki. Az életbiztosítási üzletágban ezuttal is eredménydus működés fejtett ki a társaság, úgy hogy a túlnyomó részben beföldön elért új szerzemény összege 84,775.513.29 K-ra rug. Ezen biztosított összeg fedezésére a társaság tartalékai 1908. december hó 31-én következő értékekben vannak elhelyezve:

betétek takarékp. és bankoknál	4,261,795.95 K
záloglevelek	98,830,317.48 „
magyar járadék és áll. biztosítót	
vasúti kötvények	13,142,686.11 „
olasz jár. és egyéb értékpapírok	4,159,089.79 „
tárcában levő váltók	7,425,517.82 „
jelzálogkölcsonök	275,478.98 „
életbiztosítási kötvényekre adott	
kölcsonök	13,168.771.— „
a társaság házai	3,508.300.— „
Összesen	144,772,058.13

A társaság biztosítéki alapjai a mult év végével 186,926.344.63 K összegre ragnak.

A lefolyt ötvenegyedik üzletév eredménye a társaság működése óta a legnagyobb és legkedvezőbb volt és a fényes üzleteredményhez méltó volt ezuttal is a társaságnak a közcélok iránt tanúsított áldozatkészsége. A számos jótékony és hazafias célú adomány közül 10,000 lírát juttatott az olasz kormányhoz a szicíliai és kalábriai földrengés által sújtott szerencsétlenek javára. Ezuttal adták ki első ízben a társaság különleges nagy adományát az 500,000 korona tőkeösszeggel tavaly megalakított félszázados alapítványának kamatait. E 20,000 korona összegű nagy adományt a kormányzó testület együttesen a közgyűlésen szintén fölolvastott külön megoklással az évben a magyarországi Vöröskereszt egyesületnek javasolta kiadni, az egyesületi mozgóraktár, vagyis a mozgósítás esetére készületben tartandó fölszerelése céljaira.

Megoldás. A lapok nagy jóakarattal harangoztak eléje, hiszen helyben működő embernek, Olasz Pálnak a műve. A nagy jóakarattól azonban nem vett tudomást a közönség. Alig egy-két ember lézengett a sorok közt. A páholyok pláne majdnem teljesen üresek ásitoztak. Olasz Pál jóakarattól nem vonjuk kétségbe, sőt írói kvallitásait sem. A témája azonban összecépelet téma, a megoldás pedig nem megoldás. A banktitkár felesége (Verő) barátja (Déri) lakásán van. Férje belép, az asszony a spanyol fal mögé bujlik s végighallgatja férje filozófiáját, hogy mit kell tenni a hűlen asszonnyal. A férj ezt kérdésnek hagyja, az asszony pedig a spanyolfal mögött megmérgezi magát. Verő és Déri mint önkéntes mentők mindent elkövettek a sikerért, sőt a gyérszámú közönség is nagy jóakarattal igyekezett nem fukarkodni az elismeréssel.

A gyermek előadása azonban kitünően sikerült. A színészek csodálatos ambícióval játszottak.

Az otthon. Sudermann szinte érthetetlenül nehéz darabja a színészek, különösen Verő minden jóakarata és játszási talentuma mellett is kiélegetlenül hagyta a közönséget. Ez se megoldás, akár a tegnapi — filozófiái, sok egyenes és ferde igazságot hangoztatni, a végén pedig megüttetni valakit a gutával — nem megoldás. Kovács, Déri pompásan játszottak, Sinkóval egyetemben, a kinek ismét nagyon megfelelő szerep jutott.

A közönség utoljára megerőltette magát s tisztességes félházat hozott össze. Sinkót, Verőt tisztelői elhalmozták virágokkal, de mikor a végszó: — meghalt — elhangzott, utána sóhajtottuk: nyugodjék békével és nyugodjunk mi is. Öt hónap hiába sok a fehérvári magyarnak! A viszontlátásra! — vidám, jövedvű színészek. Jövőre a kilátások szerint Kormos kivételével jóformán valamennyit viszontlátjuk. Addig is isten velük!

Szerkesztői üzenetek.

Előfizető. Megnyugtatom önt is, másokat is, a kik siettek kirándulásunkat félremagyarázni, hogy som okom, som kedvem nincs egyelőre Székesfehérvárra bucsut mondani. Mit csinálnának önök nélkülem? ki írna olyan remek cikkeket? Önök — még vagyok győződve — vigasztalhatlanok lennének, ekkora szívifájdalmat pedig senkifélek okozni nem akarok. További üdv és gyönyörharmat.

s—a. Utána járunk a dolognak s azt az értesülést nyertünk, hogy a jelen esetben nem három, hanem csak egy név terjesztett fel, a ki aztán el is nyerte. Indok az volt, hogy az illetékes faktor őt tartotta legméltóbbnak a kinevezésre. Ott fóna pedig tudják, hogy az emberek megítéléséhez mégis csak az a faktor illetékes, a kinek kell is ahhoz érteni és felelős is a cselekedeteiért. Így történt.

Anyakönyvi statisztika.

1909. március hó 27-től 1909. április hó 2-ig.

Születés. Született: 14 törvényes fiu, 12 leány, 0 törvénytelen fiu, 0 leány, halvszületett törvényes fiu 0, leány 0, törvénytelen fiu 0, leány 0. Összesen 26.

Halálozás. Elhalt: 7 éven aluli 3 törvényes fiu, 4 leány, 7 éven felüli 8 férfi, 3 nő. Összesen 18. Eszerint a születés a halálozást 8-el mulja felül.

Meghaltak:

Einhorn János r. k. kisbirtokos, 62 éves, Olaj-u. 4. — Hadácsi Mihály r. k. 69. gy. o. fegyvermester, 48 éves, Kert-u. 13. — Vinczei Lajos r. k. hónapos, Ráctemető-dűlő. — Molnár István r. k. 68 éves, Szécsanak 3. — Selymos Rozália r. k. 1 hónapos, Fazekas-u. 8. — Biró Mária ref. 26 éves, Szt. György kórház. — Csurgai Horváth János r. k. 68 éves, Széchenyi-u. 73. — Bódi Anna r. k. 17 éves, Saliórom-u. 20. — Takáts Ferenc r. k. molnárség, 52 éves, Szt. György kórház. — Sörös Katalin r. k. 1 hónapos, József-u. 26. — Id. Almásy Ferenc r. k. magánzó, 76 éves, Széchenyi-u. 30. — Ráozoki János r. k. 16 éves, Szt. György kórház. — Ländler Pál, izr. 10 hónapos, Haltér 15. — Ländler Margit izr. 14 hónapos, Selyem-u. — Kostoloz Jakabné, Pollák Etel izr. 45 éves, Fazekas-u. 10. — Léndvai Teréz r. k. 1 éves, Szarazrét. — Vincrai László r. k. 10 hónapos, Gyümölcs-u. 2/a. — Máté János r. k. földm. napsz. 62 éves, Széchenyi-u. 138.

ZILZER MANÓ

fér-, fiu- és gyermekruha raktára
Székesfehérvár, Szögyény-March-utca.

Állandóan nagy raktáron, mindenféle
fér-, fiu- és gyermekruhák

ugyszintén

papi öltönyök,
Ferenc József-kabát,
köpenyek (havelok)
bőr kabátok, utazó bundák,
raglán-felöltők, kabátok.

Műtrágya!!!

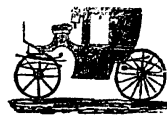
a legjobb és a legjutányosabb áron kapható a

helybeli keresztény fogasztási szövetkezet

fő- és fióküzletében.

Főüzlet: Szögyény-utca 1.
Fióküzlet: Zámoly-utca 33.

Ujabb rendszerű kocsik!

HIRTLING PÁL

KOCSIGYÁRTÓ

Üzlet: Tolnai-utca 16. Székesfehérvár Raktár: Simor-utca 35.

Raktáron tartok minden fajtájú kész ruganyos kocsit, kész korbákat, kerekeket és a hozzá tartozó farészeket.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom kocsifényező és nyerges műhelyemet.

A kocsigyártáshoz tartozó összes javításokat jutányosan s gyorsan eszközölöm.

Első magyar általános biztosító társaság, Budapesten.

I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Ötvenyedik évi zárszáma 1908. január 1-től december 31-ig.

Table with columns: KIADÁSOK, BEVÉTELEK, korona, fill. It details financial transactions for 1908, including insurance claims and revenue.

VAGYON. Mérlegszáma 1908. december 31-én.

Table showing assets (VAGYON) and liabilities (TEHER) as of December 31, 1908, including bank deposits, investments, and debts.

II. Étetőbiztosítási üzlet.

Negyvenhatodik évi zárszáma 1908. január 1-től december 31-ig.

Table with columns: KIADÁSOK, BEVÉTELEK, korona, fill. It details financial transactions for the 46th year of the life insurance business.

VAGYON. Mérlegszáma 1908. december 31-én.

Table showing assets (VAGYON) and liabilities (TEHER) as of December 31, 1908, for the life insurance business.

Information regarding the company's management, including names of directors and shareholders, and a note about the company's status.

Székesfehérvári főgönkölség Szent Imre-utca 2. sz. Titkár: Giffinn Ede.

0000196